

[SUBSCRIU-T'HI](#)

Ilegim

Llibres

[LLEGIM](#) | Fa 0 min

Friedrich Nietzsche, el filòsof pagès

Fragmenta publica 'Les allaus de Sils Maria. Geologia de Friedrich Nietzsche', de Michel Onfray

Jaume Claret

⌚ 3 min

Lou Andreas Salomé, Paul Rée i Friedrich Nietzsche. JULES BONNET / WIKIPEDIA

BARCELONA José Ignacio Goirigolzarri, president de la nova CaixaBank – cada cop menys caixa, menys catalana i menys d'estalvis –, sorprenia en una entrevista recent assegurant que cada dilluns reserva dues hores per estudiar filosofia. El banquer basc ho justificava pels rèdits que la disciplina dona a l'hora d'estructurar els problemes. Sens dubte, aquest parèntesi al despatx d'una cúpula financer per distreure la ment i fer una dissecció del pensament de l'estudiós de torn seria l'antítesi d'allò que Friedrich Nietzsche (1844-1900) entenia com l'estudi i la pràctica filosòfiques.

Almenys així ho planteja l'assagista francès Michel Onfray (1959) en la seva darrera exegesi, *Les allaus de Sils Maria*, en referència al poblet suís on el mostatxut filòsof alemany va passar els estius entre 1881 i 1888 (a excepció del de 1882). Segons aquest intèrpret de Nietzsche, a qui ha dedicat pràcticament tota la seva vida, la filosofia defuig els espais segregats i/o tancats per trobar el seu hàbitat en contacte amb la natura i amb l'activitat física. En altres paraules, la filosofia no es fa assegut a taula i vinclat sobre els llibres, sinó caminant.

Filosofar entre esllavissades alpines

Sota el programàtic “filosofar com un pagès”, la primera part del tríptic que compon el llibre gairebé ens convenç que obres com *Així parlà Zaratustra* només eren possibles “enmig del brogit carregós i sord de les esllavissades” alpines i que per capir-ne el veritable sentit ens cal recórrer els mateixos camins que ell. D'aquesta manera, el paisatge resulta indestriable del pensament perquè hi influeix de forma decisiva, perquè permet que la ment flueixi, badi i creï, fins al punt que els nostres plantejaments variaran segons sigui l'entorn que acull les nostres reflexions.

La segona part sorgeix d'una conferència impartida per Onfray a Sils Maria l'estiu de 2018, on intenta recuperar l'essència de l'obra de Nietzsche a partir d'un sintètic resum del seu pensament: tot és immanent, monisme, determinat, repetitiu i estimat. Però per arribar aquí, cal primer descontaminar-lo d'interpretacions espúries: algunes de ben antigues, com les perpetrades per la seva germana, fins i tot falsificant i alterant-ne escrits, per convertir-lo en un pensador alineat amb l'antisemitisme i el nazisme; d'altres de més recents, com la de l'escola filosòfica francesa, exemplificada amb Gilles Deleuze, que l'esbiaixen cap als seus posicionaments i interessos polítics.

De la filosofia i la filologia

Enfront d'aquestes mistificacions, Michel Onfray defensa tenir en compte només els textos sancionats en vida per l'autor, situar-lo com un continuador de l'estoïcisme –“podem parlar d'un superestoïcisme nietzscheà”– i sobretot “sortir a buscar les condicions biogràfiques de la producció dels conceptes d'un pensador”. Sens dubte, aquestes balises ens ajuden a reconstruir el sentit original, però alhora restringeixen les interpretacions i els intèrprets, ja que limiten

La temptació de patrimonialitzador es manifesta d'una forma més clara a la darrera part, on l'exegeta es converteix en coprotagonista del text i on assistim a l'autovindicació d'Onfray com l'autèntic –i al seu parer més valuós— hermeneuta de Nietzsche. No és estrany que, ara fa uns dies, la nova estrella de la filosofia, l'alemany Markus Gabriel, li negués al francès la consideració de filòsof ja que, al seu parer, és un divulgador sense teories pròpies ni capacitat per fer avançar el saber. Paradoxalment, mentre que Nietzsche va començar com a filòleg per arribar a la filosofia, Onfray hauria recorregut el camí contrari.

No hi ha comentaris. Siges el primer a comentar aquest contingut.

COMENTA

CONTINGUT ELABORAT PER

Jaume Claret

+ SEgueix-me

MÉS DEL TEMA

+ SEgueix el tema

Llibres

Premi Jaume Fuster per al poeta Marc Granell

ACTUALITAT | 05/05/2021

